

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

פשיטת רגל ופירוק תאגיד

תשלומי גמלאות וגביית חובות

2015

אבנר שרף

סקרים תקופתיים 281

אלול התשע"ו, ספטמבר 2016

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

פשיטת רגל ופירוק תאגיד תשלומי גמלאות וגביית חובות 2015

אבנר שרף

פתח דבר

מינהל המחקר והתכנון מציג פרסום שנתי מקיף על תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד ל-2015 וכן נתונים מרכזיים בהשוואה לשנים קודמות. בדוח ממצאים על חובות בדמי ביטוח של מעסיקים בכינוס נכסים ופשיטות רגל ועל גבייתם.

בפרסום זה מוצגים מאפיינים שונים של המעסיקים והעובדים המטופלים בענף לפי ענף כלכלי ונתונים על שינויים ביתרות חוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ובפשיטות רגל.

תודתי לאבנר שרף אשר ריכז וניתח את הממצאים בפרסום זה. תודה גם לדוד אלכסנדר גאליה, מנהל אגף חקר ביצועים ומתודות סטטיסטיות במינהל מחקר ותכנון, על עזרתו הרבה בעיבוד הנתונים, למיה עורב-הטל על העריכה הלשונית, ולנירה עמיר על הדפסת הפרסום.

ד"ר דניאל גוטליב
סמנכ"ל מחקר ותכנון

תמצית

ב-2015 התקבלו לטיפול ענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד 625 תיקי מעסיקים בפירוק, שבהם הוגשו תביעות עובדים וקופות גמל – ירידה של 1.5% לעומת 2014. במהלך השנה אושרו 10,804 תביעות עובדים ושולמו 364.4 מיליון שקל לעובדים ולקופות גמל.

מהתפלגות התביעות החדשות של עובדים שאושרו בחמש השנים האחרונות (2011-2015) לפי ענף כלכלי, עולה כי 51.7% מהן היו בענפי שירותים, 24.2% בענף המסחר ו-13.3% בתעשייה וחרושת.

ב-2015 הצליח הענף לגבות מהמפרקים כ-35 מיליון ש"ח, המהווים כ-14.9% מהסכום בדין קדימה בשנה זו¹.

מנתונים על טיפול ב-4,494 מעסיקים בפירוק/פש"ר בשנים 2006-2015 עולה כי סך החוב המקורי היה 2,346 מיליון ש"ח, 43.3% בהם חושב חוב בדין קדימה. במהלך השנים נגבו מהמפרקים בסך הכל 125.4 מיליון ש"ח, שהם 12.3% מסך החוב בדין קדימה בשנים אלה.

במקביל לתשלומי שכר ופיצויים לעובדים, המוסד לביטוח לאומי פעל לגבות חובות בדמי ביטוח מהמעסיקים בכינוס נכסים ופשיטת רגל (להלן – פש"ר), באמצעות הלשכה המשפטית. ב-2015 נוספו 5,581 מעסיקים חדשים שהחלו בתהליך כינוס נכסים ופש"ר, כ-3,900 בהם ביתרות חובה על פי הנחיות מינהל הגבייה. בסוף השנה היו 15,415 מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר.

במהלך 2015 הצטבר חוב בדמי ביטוח בסך כולל של 2,041.6 מיליון ש"ח והמוסד הצליח לצמצם אותו בכ-2.2%. יתרת החוב בסוף השנה היתה כ-2,066 מיליון ש"ח.

מ-15,417 המעסיקים שנמצאו בכינוס נכסים ופש"ר בסוף 2015, 14,490 (94%) היו בלתי פעילים, כלומר מוצו לגביהם כל ההליכים לגביית החובות. יתרת חובם היתה 1,695.5 מיליון ש"ח, שהם כ-82% מסך כל החוב של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר במועד זה. ל-353 מעסיקים היתה יתרת חוב של יותר ממיליון שקל למעסיק, שהיוו 43% מסך כל החוב. מנתונים על הטיפול ב-4,937 מעסיקים בפירוק/פש"ר בשנים 2006-2015 עולה כי סך החוב המקורי בדמי ביטוח היה 600 מיליון ש"ח, ויתרת החוב שנפסקה בבית המשפט היוותה 71.4% מסך יתרות החוב (חובות בדין קדימה וחובות רגילים). במהלך השנים נגבו ממעסיקים אלה בסך הכל 13.8 מיליון ש"ח שהם 3.2% מסך החוב בדין קדימה בשנים אלה. ב-2015 לבדה נגבו 1.8 מיליון ש"ח.

¹ חובות בדין קדימה הם חובות שניתנה להם עדיפות על פני חובות אחרים (להלן בסדר עדיפות יורד): שכר עבודה, חובות בגין ניכוי במקור מהעובדים שעדיין לא הועברו למס הכנסה, חובות אחרים כגון מזונות ודמי שכירות ומיסים עירוניים. נושים מובטחים שזכאים למלוא כספם בתהליך פירוק ופשיטת רגל, אינם כלולים בחובות בדין קדימה.

תוכן

1	זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד
1	עקרונות פעילות הענף
2	הגדרות
2	תביעות שאושרו ותשלומים
3	המעסיקים
5	תביעות שאושרו לפי מאפיינים שונים
8	תביעות של קופות גמל שאושרו
8	גביית חובות של גמלאות
9	גבייה מיתרות חוב בדין קדימה מגמלאות
11	חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בפשיטת רגל
11	כללי
11	ממצאים
21	גבייה מיתרות חוב בדמי ביטוח

לוחות

3	לוח 1 : תביעות ותשלומים שאושרו לעובדים ולקופות גמל, 2015-2011
3	לוח 2 : מעסיקים חדשים לפי מעמד המשפטי, 2015-2011
4	לוח 3 : חברות בע"מ שפורקו בידי בתי משפט לפי דרישת הנושים, 2015-2010
4	לוח 4 : תיקי מעסיקים חדשים לפי מספר תביעות העובדים בכל תיק, 2015-2011
5	לוח 5 : תיקי מעסיקים חדשים לפי ענף כלכלי, 2015-2011
5	לוח 6 : תביעות עובדים שאושרו לפי ענף כלכלי, 2015-2011
6	לוח 7 : תביעות עובדים שאושרו וסכומים ששולמו לפי סוג הגמלה, 2015-2011
6	לוח 8 : תביעות עובדים לגמלה מרבית שאושרו וסכומיהן, 2015-2011
	לוח 9 : מעסיקים שהעסיקו 100 עובדים או יותר, אישורי תביעות וסכומי הגמלאות
7	כאחוז מסך הכל, 2015-2011
7	לוח 10 : סכומי גמלאות לפי שכר ופיצויים ששולמו לעובדים, 2015-2011
8	לוח 11 : תביעות קופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2015-2011
8	לוח 12 : תביעות לגמלאות מרביות בקופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2015-2011
9	לוח 13 : סכומים בדין קדימה וגבייה ממפרקים, 2015-2011
10	לוח 14 : יתרות חוב של גמלאות ששולמו לעובדים לפי שנת עריכת החוב, 2015-2006

13.....	לוח 15 : תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר, 2011-2015
13.....	לוח 16 : שינויים ביתרות חוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר 2011-2015
14.....	לוח 17 : תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי סוג התנועה וסניף, 2015
15.....	לוח 18 : שינויים ביתרות החוב בדמי ביטוח של המעסיקים לפי סניף 2015
16.....	לוח 19 : מעסיקים בפש"ר לפי סוג הפעילות וסניף, סוף 2015
17.....	לוח 20 : יתרות החוב לפי סוג פעילות וסניף, סוף 2015
18.....	לוח 21 : המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה וסניף, סוף 2015
19.....	לוח 22 : יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה וסניף, סוף 2015
20.....	לוח 23 : יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי מרכיבי החוב וסניף, סוף 2015
22...	לוח 24 : יתרת החוב בדמי הביטוח של המעסיקים בפירוק לפי שנת עריכת החוב, 2006-2015
	לוח 25 : יתרת החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בפירוק עם יתרות בדין קדימה
22.....	לפי שנת עריכת החוב, 2006-2015
	לוח 26 : יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים שנקבע שהן חוב רגיל, לפי שנת עריכת החוב
23.....	2006-2015

זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד

עקרונות פעילות הענף

ענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד (להלן פש"ר) פועל במסגרת המוסד לביטוח לאומי מיולי 1975. הענף הוקם כדי לתת מענה לעובדים שנפגעו מעסקים שקרסו ונכנסו להליכי פשיטת רגל ופירוק. עובדים אלה איבדו, נוסף על משרותיהם, גם את יתרת שכרם, ובמקרים רבים גם לא זכו לפיצויי פיטורין כמתחייב מהסכמי העבודה וזכויותיהם הסוציאליות בקופות גמל נפגעו. כל זאת מאחר שברוב המקרים לא נותרו למעסיקים האלה כל מקור כספי או נכסים למימוש כדי לממן את החוב לעובדים ולקופות גמל.

המוסד לביטוח לאומי באמצעות ענף פש"ר נחלץ לעזרתם של העובדים במצב הזה. הוא משלם במקום המעסיק שכר ופיצויי פיטורין, על בסיס תביעות שהמפרקים או הנאמנים מאשרים ואשר מוגשות לענף. באותו אופן הענף משלם סכומי כסף לקופות גמל, כדי לשמור על רציפות הזכויות הסוציאליות של העובדים בהן. בדרך זו הענף פוטר את העובדים מהצורך להתדיין ממושכות עם מעסיקיהם על יתרת שכרם שלא שולם ומאפשר הפרדה מלאה בין ביצוע התשלומים לעובדים לבין תהליך מימוש הנכסים לצורך מימון חובות המעסיקים.

הענף הוא ענף ביטוחי שתשלומיו ממומנים באמצעות דמי ביטוח המשולמים בידי המעסיקים. ב-2015 היה השיעור המופחת של דמי הביטוח 0.01% עד 60% מהשכר הממוצע לפי חוק, והשיעור הרגיל – 0.05% עד מקסימום הבסיס לגבייה.

הגמלה המרבית של שכר ופיצויי פיטורין לעובד נקבעה ברמה של 13 פעמים הסכום הבסיסי. הסכום המרבי ששולם לקופת גמל עבור מבוטח נקבע לפעמיים הסכום הבסיסי. ב-2015 היו השכר ופיצויי הפיטורין המרביים לעובד 112,424 ש"ח, ולקופת גמל בעד עובד – 17,296 ש"ח.

התשלומים הוצמדו לשינויים בסכום הבסיסי המתעדכן בינואר בכל שנה בהתאם לעליית מדד המחירים לצרכן מנובמבר שקדם למועד העדכון לעומת נובמבר בשנה שלפני כן, כדי למנוע את שחיקת החוב ממועד יצירתו עד מועד התשלום בפועל. בתשלום לעובד זוקפים תחילה את יתרת השכר ולאחריה את פיצויי הפיטורין עד רמת הגמלה המרבית שנקבעה בחוק. מהתשלום על חשבון השכר מנוכים מיסי החובה: מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. המוסד לביטוח לאומי רשאי לקזז מהגמלאות חובות בגין גמלאות אחרות או בגין דמי ביטוח. אם לאחר תשלומי הענף עדיין נותר חוב של המעסיק לעובד, העובד מצטרף לקבוצת הנושים הרגילים כדי לתבוע את יתרת החוב האמורה.

החוק מאפשר לענף לתבוע מהמפרק בדין קדימה חלק מהחוב. בנוגע ליתרת החוב מצטרף הענף כנושה רגיל. בניגוד למקובל בשאר ענפי המוסד, ענף פש"ר פועל רק במשרד הראשי ולא בסניפים, בשל הצורך המתמיד ביעוץ משפטי עם פרקליטי המוסד.

למרות ההתקדמות הניכרת שהושגה בתחום ההגנה על שכרו של העובד, נותרו כמה בעיות שלא נפתרו:

- החוק מחייב להוציא צו פשיטת רגל או צו פירוק. תהליך זה הוא לעתים קרובות ממושך ביותר ומעכב את התשלומים המגיעים לעובד.
- ההוצאות המשפטיות הגבוהות הנדרשות מהעובדים כדי לדרוש צו פשיטת רגל או צו פירוק ממעסיק חדל פירעון עולות לעתים על סכום החוב שהמעסיק האמור חייב לעובדים. מכאן עולה כי אין לעובדים כל טעם לפתוח בהליכים אלה, ולכן במקרים אלה אין הם יכולים לממש את זכויותיהם בענף זה. עם זאת, בשנים האחרונות הוקל נטל האגרות המשפטיות, שאפשר גידול במספר התביעות של עובדים המוגשות לענף.

הגדרות

- **מעסיק בפשיטת רגל או פירוק:** תאגיד שהוצא כנגדו צו פשיטת רגל או פירוק, והעובדים או קופות הגמל לא קיבלו את המגיע להם: עובד עצמאי, חברה בע"מ, שותפות, אגודה שיתופית, עמותה.
- **עובד:** עובד אצל מעסיק, שבעת מתן צו פשיטת רגל או צו פירוק טרם קיבל את יתרת שכרו ופיצויי הפיטורין. בהגדרה זו נכללים עובדים תושבי ישראל, תושבי חוץ לארץ ותושבי השטחים.
- **קופת גמל:** כל גוף שעל-פי הוראות ההסכם הקיבוצי, חוזה העבודה או הסכם אחר שבין העובד למעסיק, ולפי הסכמת אותו גוף, על המעסיק להעביר אליו כספים מכספי המעסיק או משכרו של העובד לשם צבירתן או הבטחתן של זכויות העובד הקשורות לעבודתו, להפסקת עבודתו, לפרישה ממנה או לביטוחו הסוציאלי.
- **שכר:** סכומים שטרם שולמו לעובד תמורת עבודתו – שכר עבודה, שעות נוספות, דמי הבראה, דמי חופשה, תשלום בעד חגים וביגוד, לרבות סכום שנוכה משכרו של העובד שלא על-פי חוק וטרם הועבר אליו. אם השכר אינו עולה על שכר המינימום (ב-2015 – 4,650 ש"ח לחודש), העובד זכאי לקבל את שכר המינימום הנקוב בחוק.
- **פיצויי פיטורין:** הפיצויים שהעובד זכאי להם מהמעסיק עד מועד הפסקת עבודתו בגין הוותק שנצבר בשנות עבודתו אצל המעסיק.

תביעות שאושרו ותשלומים

במהלך 2015 אושרו 10,804 תביעות עובדים (בהן 10,548 תביעות חדשות) ושולמו לעובדים גמלאות בסכום כולל של 350.6 מיליון ש"ח. כמו כן אושרו 470 תביעות של קופות גמל בסכום של

13.8 מיליון ש"ח. בסך הכל שילם הענף בשנה זו 364.4 מיליון ש"ח – גידול של 10.7 לעומת 2014 (לוח 1).

לוח 1: תביעות ותשלומים שאושרו לעובדים ולקופות גמל, 2011-2015

2015	2014	2013	2012	2011	
		תביעות			
10,804	10,558	8,484	9,068	7,417	סך הכל תביעות עובדים
10,548	10,253	8,057	8,824	7,029	תביעות חדשות
256	305	427	244	388	הפרשי גמלאות*
470	280	331	235	285	תביעות קופות גמל
תשלומי גמלאות (אלפי ש"ח)					
364,437	329,234	295,642	295,950	258,421	סך הכל
350,586	321,144	281,068	288,875	248,262	עובדים
13,851	8,090	14,574	7,075	10,159	קופות גמל
10.7	11.4	-0.1	14.5	-11.0	% שינוי*** בסך הכל
11.5	10.8	-1.6	12.5	-13.9	% שינוי ריאלי***

* הפרשי תשלומים לתביעות שאושרו בשנים קודמות.
 ** לעומת שנה קודמת.
 *** מחושב לפי סכום התשלומים החודשיים בניכוי השפעת מדדי המחירים החודשיים.

המעסיקים

מרבית התיקים (90%) היו של חברות בע"מ (לוח 2). בשנים האחרונות גדל בהתמדה מספר העצמאים והשותפויות שהתקבלו לטיפול הענף.

לוח 2: מעסיקים חדשים לפי מעמד המשפטי, 2011-2015

שנה	סך הכל	חברות	אגודות שיתופיות ועמותות	עצמאים ושותפויות
2011	516	440	18	58
2012	491	416	19	56
2013	572	496	26	50
2014	634	521	23	90
2015	625	514	25	86

בלוח 3 מוצגים נתונים שנאספו מילקוטי הפרסומים של הרשומות על כלל החברות שפורקו בצווי בתי משפט לפי דרישת הנושים ועל החברות שבגינן הגישו המפרקים תביעות למוסד לביטוח לאומי בשם עובדיהן וקופות הגמל. מהנתונים שעד סוף שנת 2014, אנו למדים כי כ-78% מהחברות שנגדן הוצא צו פירוק הגיעו בסופו של דבר לטיפול הענף. נתוני 2015 לא הובאו בחשבון מאחר שמרבית החברות שפורקו בשנה זו עדיין לא הגיעו לטיפול ענף זכויות עובדים בפש"ר.

לוח 3: חברות בע"מ שפורקו בידי בתי משפט לפי דרישת הנושים, 2010-2015

הוחל בטיפול במוסד בשנת 2015	לטיפול המוסד במשך השנים		סך הכל* (מספרים מוחלטים)	שנת מתן צו הפירוק
	אחוז מסך הכל	סך הכל		
2	90.5	498	550	2010
5	79.6	438	550	2011
11	77.5	504	650	2012
52	76.5	459	600	2013
267	67.2	437	650	2014
175	26.9	175	650	2015

* מקור: ילקוטי הפרסומים של הרשומות.

ב-57.4% מתיקי המעסיקים שהתקבלו לטיפול בחמש השנים האחרונות מספר תביעות העובדים היה 1-5 לתיק אחד, וב-31.1% מהתיקים – 25-26 תביעות בתיק (לוח 4).

**לוח 4: תיקי מעסיקים חדשים לפי מספר תביעות העובדים בכל תיק (אחוזים),
*2011-2015**

מספר התביעות בתיק			סך הכל (מספרים מוחלטים)	שנת קבלת התיק
+26	25-6	5-1		
11.1	31.9	57.0	467	2011
14.3	30.5	55.2	521	2012
12.3	36.1	51.6	562	2013
12.3	31.4	56.3	629	2014
8.3	26.0	65.7	616	2015
11.5	31.1	57.4	--	ממוצע 5 שנים

* לא כולל תיקים שיש בהם תביעות קופות גמל בלבד.

בממוצע של חמש השנים האחרונות, 35% מהמעסיקים החדשים בפירוק שטופלו בידי הענף היו בענף המסחר, 34% בענפי השירותים ו-13.7% בתעשייה וחרושת (לוח 5).

לוח 5: תיקי מעסיקים חדשים לפי ענף כלכלי, 2011-2015*

שנה	סך הכל	חקלאות	תעשייה וחרושת	חשמל ומים	בינוי	מסחר	תחבורה	שירותים**
סך הכל								
מספרים	2,838	36	388	6	345	994	105	964
אחוזים	100.0	1.3	13.7	0.2	12.1	35.0	3.7	34.0
2011	516	6	87	--	63	167	18	175
2012	491	9	76	2	60	155	21	168
2013	572	3	87	1	72	196	23	190
2014	634	10	77	3	69	245	23	207
2015	625	8	61	--	81	231	20	224

* לפי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה – 2011.
** כולל שירותים עסקיים, ציבוריים ואישיים.

תביעות שאושרו לפי מאפיינים שונים

בחמש השנים האחרונות אושרו 44,716 תביעות חדשות – 51.7% בהן בענפי השירותים, 24.2% בענפי המסחר ו-13.3% בתעשייה וחרושת (לוח 6).

לוח 6: תביעות עובדים שאושרו לפי ענף כלכלי, 2011-2015*

שנה	סך הכל	חקלאות	תעשייה וחרושת	חשמל ומים	בינוי	מסחר	תחבורה	שירותים**
סך הכל								
מספרים	44,716	448	5,945	107	3,232	10,804	1,051	23,127
אחוזים	100.0	1.0	13.3	0.2	7.2	24.2	2.4	51.7
2011	7,029	55	1,056	16	867	1,223	78	3,734
2012	8,824	47	1,577	13	350	1,405	219	5,213
2013	8,057	107	1,573	1	760	2,185	212	3,219
2014	10,263	45	829	63	559	3,310	96	5,361
2015	10,543	194	910	14	696	2,683	446	5,600

* לפי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה – 2011.
** כולל שירותים עסקיים, ציבוריים ואישיים.

ב-2015 שולמו ל-70% מהתובעים שכר ופיצויי פיטורין, ל-25.3% שכר בלבד, 2.3% קיבלו פיצויי פיטורין בלבד ו-2.4% קיבלו הפרשי גמלאות על חשבון גמלאות ששולמו בשנים קודמות. התפלגות הגמלאות לפי סוגים מעלה כי 80.9% היו שכר ופיצויי פיטורין, 15.6% שכר בלבד, 2.3% פיצויי פיטורין בלבד ו-1.2% הפרשי גמלאות על חשבון גמלאות ששולמו בשנים קודמות (לוח 7).

**לוח 7: תביעות עובדים שאושרו וסכומים ששולמו לפי סוג הגמלה (אחוזים),
2015-2011**

הפרשי גמלאות	תביעות חדשות			סך הכל (מספרים מוחלטים)	שנה
	פיצויי פיטורין	שכר	שכר ופיצויי פיטורין		
עובדים שתביעותיהם אושרו					
5.3	2.4	24.3	68.0	7,417	2011
2.7	3.5	23.7	70.1	9,068	2012
5.0	3.0	21.7	70.3	8,484	2013
3.0	1.9	25.0	70.1	10,558	2014
2.4	2.3	25.3	70.0	10,804	2015
3.5	2.6	24.1	69.8		ממוצע 5 שנים
סכום הגמלאות שאושרו					
2.6	2.3	15.4	79.7	248,262	2011
1.3	2.5	16.8	79.4	288,875	2012
2.3	3.1	14.8	79.8	281,068	2013
0.5	3.3	16.3	79.9	321,144	2014
1.2	2.3	15.6	80.9	350,586	2015
1.5	2.7	15.8	80.0		ממוצע 5 שנים

ב-2015 שילם המוסד 43.4 מיליון ש"ח גמלאות מרביות (כולל הפרשים). 377 עובדים קיבלו אז את הגמלה המרבית לשכר ופיצויי פיטורין, שהיא 13 פעמים הסכום הבסיסי לפי חוק (הסכום מתעדכן מעת לעת). תביעות אלה היוו באותה שנה 3.6% מכלל התביעות החדשות שאושרו. עובדים אלה זכאים להפרשי שכר ופיצויי פיטורין נוספים, ותביעותיהם ליתרת החוב הן במסגרת חובות המעסיק (לוח 8). בממוצע של חמש השנים האחרונות התביעות המרביות שאושרו מהוות כ-4% מסך כל התביעות החדשות ו-13.4% מסך כל סכום הגמלאות. כידוע, סעיף 187 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי אם החוב בשכר העבודה ופיצויי הפיטורין של מעסיק לעובדו (הזכאי לגמלה לפי פרק ח' לחוק) עלה על הגמלה המרבית כאמור בסעיף 183, תיזקף תחילה הגמלה המגיעה לו לחוב שכר העבודה, ואחריה – לחוב פיצויי הפיטורין.

לוח 8: תביעות עובדים לגמלה מרבית שאושרו וסכומיהן, 2015-2011*

שנה	מספר העובדים		גמלאות מרביות (כולל הפרשים)
	סך הכל	כאחוז ממספר התביעות החדשות שאושרו	
2011	240	3.4	9.8
2012	436	4.9	16.1
2013	373	4.6	14.4
2014	374	3.6	12.6
2015	377	3.6	11.9
ממוצע	-	4.0	13.4

* מוין מחדש.

ב-2015 התקבלו לטיפול הענף חמישה מעסיקים גדולים שהעסיקו 100 עובדים ויותר ואושרו בתיקים אלה 3,137 תביעות חדשות, המהוות כ-29.7% מכלל התביעות שאושרו. בגין תביעות אלה שולמו 66.3 מיליון ש"ח, סכום המהווה 18.9% מסך הגמלאות ששולמו לעובדים בשנה זו (לוח 9).

לוח 9: מעסיקים שהעסיקו 100 עובדים או יותר, אישורי תביעות וסכומי הגמלאות כאחוז מסך הכל, 2011-2015

שנה	מעסיקים חדשים	מספר התביעות שאושרו *		סכום גמלאות שאושרו*	
		סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך הכל
2011	8	2,229	31.7	61,518	24.8
2012	16	4,193	47.5	114,052	39.5
2013	15	2,587	32.1	76,884	27.4
2014	11	5,748	56.1	148,902	46.4
2015	5	3,137	29.7	66,281	18.9

* כולל מקרים ותשלומים אצל מעסיקים שהוחל בטיפולם בשנים קודמות.

בלוחות הקודמים הוצגו חתכי גמלאות לפי סוגי המקבלים: מי שהיו זכאים לשכר ופיצויים, מי שהיו זכאים לשכר בלבד, ומי שהיו זכאים לפיצויים בלבד. לוח 10 מציג את סך כל השכר וסך כל הפיצויים ששולמו לעובדים, בלי קשר לסוגי התביעות ששולמו. מהנתונים עולה כי ב-2015 60.1% מסכום הגמלאות ששולמו לעובדים היה בעבור שכר, והשאר – 39.9% – בעבור פיצויי פיטורין.

עוד אנו למדים מלוח 10 על תנודות ניכרות במשקל הפיצויים, התלויות בסכומי השכר לסוגי שהמעסיק טרם שילם לעובד ובוותק של העובדים. כמו כן יש להביא בחשבון ניכוי יתרת הפיצויים המגיעים לעובדים. על כל אלה יש להוסיף את השפעת הגמלה המרבית – לפי סעיף 187 כפי שמוצג בלוח 8.

לוח 10: סכומי גמלאות לפי שכר ופיצויים ששולמו לעובדים (אחוזים), 2011-2015

שנה	סך הכל	שכר	פיצויי פיטורין
2011	248,262	61.9	38.1
2012	288,875	58.3	41.7
2013	295,642	57.3	42.7
2014	321,144	57.5	42.5
2015	350,586	60.1	39.9
ממוצע רב-שנתי	-	58.9	41.1

תביעות של קופות גמל שאושרו

ב-2015 אושרו 470 תביעות של קופות גמל שנועדו להבטיח את רציפות הביטוח לתנאים הסוציאליים של העובדים המבוטחים בקופות אלה. שולמו להן 13.8 מיליון ש"ח, המהווים 3.8% מכלל תשלומי הענף בשנת 2015 (לוח 11).

לוח 11: תביעות קופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2011-2015

*2015	*2014	2013	2012	2011	
470	280	230	231	281	תביעות לקופות גמל
4,700	2,670	2,523	1,506	4,012	עובדים*
5,100	2,900	3,429	1,569	4,260	מבוטחים
13,851	8,090	14,574	7,075	10,159	סך הכל גמלאות
3.8	2.5	4.9	2.4	4.1	% מסך הכל גמלאות

* נתונים לא סופיים.
* העובדים עשויים להיות מבוטחים במספר קופות גמל.

ב-2015 שילם המוסד את הגמלה המרבית לקופות גמל בגין 290 תביעות עובדים, שהן 5.7% מכלל תביעות העובדים שהיו מבוטחים בקופות גמל (לוח 12). סכום הגמלה המרבית להפרשה לקופות גמל שבהן העובד היה מבוטח היה השנה עד פעמיים השכר הממוצע לפי חוק. סכום התשלומים המרביים היה בשנה זו 41.8% מכלל התשלומים לקופות הגמל.

לוח 12: תביעות לגמלאות מרביות בקופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2011-2015

תשלומים		עובדים		שנה
כאחוז מסך התשלומים לקופות גמל	סך הכל (באלפי ש"ח)	כאחוז מסך העובדים המבוטחים בקופות גמל	סך הכל	
24.4	2,480	5.6	224	2011
38.3	2,708	13.3	200	2012
35.0	5,094	18.5	467	2013
29.7	2,400	10.0	290	*2014
41.8	5,800	5.7	290	*2015

* נתונים לא סופיים.

גביית חובות של גמלאות

על-פי סעיף 192 (א)(1) לחוק, הענף רשאי לדרוש ממפרקי המעסיקים את סכומי הגמלאות ששולמו לכל עובד בדין קדימה בסכום שלא יעלה על סכום שנקבע לפי פקודת החברות, חוק פשיטת רגל, תקנות האגודות השיתופיות ועוד. ב-2015 היה הסכום בדין הקדימה לשכר בלבד 24,538 ש"ח, ולשכר ופיצויי פיטורין – 36,807 ש"ח. כמו כן אין חוב בדין קדימה לסכומים

ששולמו לקופות גמל. בנוגע ליתרת החוב, הענף הוא בבחינת נושה רגיל. יצוין כי אם שולם לעובד הסכום המרבי (112,424 ש"ח ב-2015), הסכום שישלמו המפרקים לענף בדין קדימה יעבור לידי העובד לכיסוי חלק מהחוב שיש למפרקים כלפי העובד. במקרה זה הענף הופך לנושה רגיל מהשקל הראשון.

על-פי סעיף 192 (א)(2) לחוק, המוסד אינו זכאי לגבות את הפרשי ההצמדה ששולם לזכאי בעבור התקופה שלאחר יום מתן צו פשיטת הרגל או פירוק התאגיד, אלא אם כן המפרק החליט לשלם ריבית או הפרשי הצמדה בעבור התקופה האמורה גם ליתר הנושים בפירוק תאגיד פש"ר. מכאן עולה, שהחוק מגביל את היכולת לגבות מהמפרקים (אם הדבר בכלל אפשרי) לסכומים חלקיים על חשבון השכר ופיצויי הפיטורין ששולמו לעובדים, שנשחקים עם הזמן. ב-2015 הצליח הענף לגבות 35 מיליון ש"ח בגין חובות העבר, ואלה היוו 14.9% מהסכום בדין קדימה מהגמלאות ששולמו לעובדים וקופות גמל בשנה זו.

לוח 13: סכומים בדין קדימה וגבייה ממפרקים, 2011-2015

שנה	סכום בדין קדימה		גבייה ממפרקים	
	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך הגמלאות	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך בדין קדימה
2011	135,929	52.6	13,058	9.6
2012	180,530	61.0	31,658	17.5
2013	176,203	59.6	15,282	8.7
2014	210,380	63.9	31,025	14.7
2015	235,427	64.6	34,984	14.9

גבייה מיתרות חוב בדין קדימה מגמלאות

ב-2006-2015 (ועד בכלל) הוגשו הוכחות חוב לבתי משפט בנוגע ל-4,494 מעסיקים בפירוק/פש"ר עם יתרות חוב בגמלאות בסך 2,346 מיליון ש"ח (לוח 14). על-פי התקנות חושב במהלך השנים סכום בדין קדימה בסך 1,014.7 מיליון ש"ח המהווים 43.3% מסך החוב הזה. שאר החובות שאינם בדין קדימה הם בגדר חוב רגיל. יצוין כי שיעור החוב בדין קדימה עלה במהלך השנים מ-35.7% מסך חוב הגמלאות ב-2006 ל-44.1% ב-2015, בעקבות הירידה בסכומי הפרשי ההצמדה הקשורים לסכום הבסיסי שלפיו מתעדכנות הגמלאות מדי שנה. בשנים אלה גבה המוסד בסך הכל 125 מיליון ש"ח שהיוו 12.3% מסך החוב בדין קדימה באותן שנים.

ב-2015 לבדה גבה המוסד מהמפרקים 36.7 מיליון ש"ח על חשבון אותן שנים. יש לציין כי יש הבדלים בין סכומי התקבולים בענף פש"ר לבין התקבולים במינהל הכספים (35 מיליון ש"ח), שנוצרו בשל השוני במועדי רישום הסכומים במערכות שני הגופים הללו.

לוח 14: יתרות חוב של גמלאות ששולמו לעובדים לפי שנת עריכת החוב, 2006-2015

גבייה בשנת 2015	גבייה ממפרק		חוב בדין קדימה		סך הכל יתרות חוב	מספר המעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מהחוב בדין קדימה	סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל			
36,675	12.3	125,031	43.3	1,014,673	2,345,799	4,494	סך הכל
333	9.7	4,591	35.7	47,276	132,427	422	2006
11	19.5	8,645	33.7	44,301	131,406	541	2007
419	16.1	12,170	34.6	75,383	217,821	622	2008
--	16.1	9,167	37.1	56,925	153,637	358	2009
2,505	12.1	9,545	39.3	78,750	200,252	457	2010
16,343	21.8	30,465	44.0	139,860	317,748	508	2011
6,756	14.4	32,103	49.0	222,687	453,728	620	2012
6,691	10.4	13,202	48.1	126,737	263,497	437	2013
1,170	3.0	2,696	51.8	88,989	171,760	303	2014
2,447	1.8	2,447	44.1	133,765	303,523	226	2015

חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בפשיטת רגל

כללי

עם קבלת צו כינוס נכסים או צו פירוק קבוע למעסיק, המוסד פועל באמצעות הלשכה המשפטית לסכם את חובות המעסיק בדמי ביטוח ולגבות את המגיע לו מהמפרק הזמני או הקבוע. במקרים אלה המוסד מנוע מלגבות את החוב באמצעות פקודת המיסים – גבייה. גביית החובות נעשית על-פי הוראת בית המשפט באמצעות הלשכה המשפטית. אם מונה מפרק קבוע, הוא רשאי לאשר תביעות עובדים לקבלת שכר ופיצויים שלא שולמו בידי המעסיק.

בקובץ מעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר נכללו הקבוצות האלה:

- פש"ר כינוס נכסים – תיק שבו התקבל מידע על הליך כינוס נכסים ופש"ר.
- פש"ר כינוס נכסים פעיל – הנאמן מוסיף להעסיק עובדים אבל בתיק פעיל נפרד¹.
- פש"ר לא פעיל – מעסיק בכינוס נכסים ופש"ר שבו מוצו כל הליכי הגבייה.
- חוב אבוד – תיק מעסיק שבו נקבע כי מוצו כל הליכי הגבייה וכי יתרת החוב בדמי ביטוח היא בגדר חוב אבוד.

ממערכת הגבייה ממעסיקים נשלפו נתונים על-פי המועד שבו נרשם במערכת הגבייה המעסיק בכינוס נכסים או פש"ר והמועד שבו יצא ממצב זה, וסוכמו כל התנועות החשבוניות לאחר תאריך רישום כינוס נכסים ופש"ר.

ממצאים

בדצמבר 2015 היו בקובץ כינוס נכסים ופש"ר 15,415 מעסיקים – גידול של 5.6% לעומת 2014². רק ל-36 מעסיקים שונה קוד הפעילות מכינוס נכסים ופש"ר לקוד פעילות אחר, בתום כינוס הנכסים והפש"ר (לוח 15).

במהלך 2015 נוספו יתרות של מעסיקים חדשים שנכנסו להליך כינוס נכסים ופש"ר בסך כולל של 62.2 מיליון ש"ח ואליהם נוספו חיובים שונים בדמי ביטוח בסך 42.8 מיליון ש"ח. סך כל החוב שעמד לגבייה בשנת 2015 היה 2,041.6 מיליון ש"ח. חשבונות המעסיקים זוכו ב-44.3 מיליון ש"ח, המהווים 2.2% מיתרת חובם בשנה זו (לוח 16).

¹ עם ספרת משנה 99.

² כתוצאה של העברה ב-2015 של כ-3,900 תיקים בעלי יתרות חוב לקובץ כינוס נכסים ופש"ר לפי הנחיות מינהל הגבייה.

היתרה בדצמבר 2015 הכוללת הפרשי קנסות והצמדה היתה 2,066 מיליון ש"ח – גידול נומינלי של 6.7% בחובות המעסיקים בדמי ביטוח לעומת דצמבר 2014, וכפי שנראה בהמשך – רובם לא ניתנים לגבייה.

בסניף טבריה גדל בדצמבר 2015 מספר המעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר ב-100.7% לעומת דצמבר 2014 כתוצאה של תוספת מעסיקים בעלי חוב בלתי פעילים. 10.3% מכלל המעסיקים בסוף שנת 2015 טופלו בסניף תל אביב (לוח 17), ו-15.4% מיתרות החוב בדמי הביטוח של המעסיקים התרכזו בסניף זה (לוח 18). בסניף באר שבע בלט שיעור הזיכויים מהחוב לגבייה (10.6%). יתרות החוב גדלו בשיעור ניכר במיוחד בסניף רמלה (18%) ובשיעור נמוך בסניף כרמיאל (3.8%).

הרוב המכריע של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר (91%) היה מצוי בקוד פעולות "בלתי פעיל" (לוחות 19-20) ובתיקים אלה מוצו כל הליכי הגבייה. לחובתם של המעסיקים הללו נזקף חוב של 1,695.5 מיליון ש"ח, שהוא כ-82% מסך כל החוב של המעסיקים בסוף 2015. ל-77% מן המעסיקים יתרת חוב שאינה עולה על 100 אלף ש"ח, ול-353 מעסיקים יתרת חוב של מיליון ש"ח ויותר לכל אחד. 58 בהם (כ-16.4% מהסך הכל) טופלו בסניף תל אביב (לוחות 21-22).

43% מיתרות החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר היו בסכומים של מיליון ש"ח ויותר למעסיק. בסניף כרמיאל ובסניף טבריה נמצא כי ב-77.3% ו-68% (בהתאמה) מיתרות החוב היה חוב של יותר ממיליון ש"ח למעסיק (לוח 22).

מרכיב הקרן היה גבוה במיוחד בסניפים נתניה (44.9%) וכפר סבא (44%). בסניף בני ברק מרכיב הקנס וההצמדה היה בולט במיוחד – 71.6% מיתרות החוב בסוף דצמבר 2015 (לוח 23). משקל גבוה במיוחד של קנס והצמדה מצביע ככל הנראה על חובות ישנים יותר שאי אפשר לגבותם.

לוח 15: תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר, 2011-2015

2015	2014	2013	2012	2011	
9,880	9,075	8,470	7,791	7,041	בתחילת השנה
*5,581	827	671	706	772	התקבלו
36	22	27	29	25	יצאו
15,415	9,880	9,114	8,468	7,788	בסוף השנה
56.0	8.9	7.6	8.7	10.6	אחוז השינוי

* כולל 3,900 תיקים שהועברו מקובץ בעלי יתרות חוב.

לוח 16: שינויים ביתרות חוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר (אלפי ש"ח), 2011-2015

2015	2014	2013	2012	2011	
1,936,561	1,808,655	1,679,077	1,545,060	1,410,753	יתרה לתחילת השנה
62,261	59,830	49,998	57,721	48,956	יתרות חדשות לטיפול
42,770	59,377	45,228	29,550	34,084	חיובים
2,041,592	1,927,862	1,774,303	1,632,331	1,493,793	סך כל החוב
44,291	62,875	41,085	28,545	32,358	זיכויים
356	199	184	849	652	העברות
69,109	71,598	83,115	76,274	84,412	הפרשי קנסות והצמדה
2,066,054	1,936,386	1,816,149	1,679,211	1,545,195	יתרה לסוף השנה
2.2	3.3	2.3	1.7	2.2	% זיכויים מכלל החוב
6.7	7.1	8.2	8.6	9.5	% שינוי שנתי

לוח 17: תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי סוג התנועה וסניף, 2015

תיקים בסוף השנה			העברות		התקבלו	יתרת תיקים בתחילת השנה	סניף
כאחוז מסך הכל	אחוז השינוי בקובץ פש"ר	סך הכל	לקובץ בלתי פעילים	לקובץ פעילים			
100.0	56.0	15,415	12	34	5,581	9,880	סך הכל
7.0	51.0	1,080	1	-	366	715	ירושלים
10.3	25.3	1,591	1	6	328	1,270	תל אביב
5.2	56.7	796	-	1	289	508	חיפה
2.3	52.4	355	1	-	123	233	אשדוד
1.9	64.3	299	-	1	118	182	אשקלון
8.4	58.0	1,300	2	-	479	823	באר שבע
1.0	48.5	147	-	1	49	99	בני ברק
3.5	98.1	535	1	-	266	270	חדרה
2.8	58.3	429	-	1	159	271	חולון
3.8	100.7	586	2	1	297	292	טבריה
5.6	48.9	862	-	1	284	579	יפו
6.4	34.0	982	-	3	252	733	כפר סבא
1.5	82.5	230	-	-	104	126	כרמיאל
3.8	64.3	593	-	2	234	361	נהריה
6.2	142.1	954	2	4	566	394	נצרת
3.7	62.4	578	-	2	224	356	נתניה
3.2	68.3	488	-	1	199	290	עפולה
5.4	42.8	827	1	3	252	579	פתח תקוה
4.2	54.2	643	-	1	227	417	קריות
2.7	57.7	410	-	4	154	260	ראשון לציון
4.0	67.4	621	1	1	252	371	רחובות
2.9	68.8	449	-	1	184	266	רמלה
4.3	36.1	660	-	-	175	485	רמת גן

לוח 18: שיעורים ביתרות החוב בלדמי ביטוח של המעסיקים לפי סניף (אלפי ש"ח), 2015

יתרות החוב	יתרות סגירה דצמבר 2015				תנועות כספיות במהלך השנה							יתרות פתיחה ינואר 2015	סניף
	בסניף מסד הכל הארצי	השינוי ביתרות (%)	זינויים מסד כל החוב (%)	סך הכל	העברות	הפרשי קנסות (הצמדה)	זינויים	חוב לגבייה	חייבים	יתרות חדשות			
100.0	6.7	2.2	2,066,054	356	69,109	44,291	2,041,592	42,770	62,261	1,936,561	סך הכל		
6.5	6.7	1.4	135,162	-	5,012	1,886	132,036	1,834	3,564	126,638	ירושלים		
15.4	4.0	1.7	318,432	107	8,833	5,512	315,218	5,363	3,809	306,046	תל אביב		
5.5	4.5	0.2	113,837	1	3,795	215	110,258	283	1,045	108,930	חיפה		
1.4	10.3	0.4	28,285	-8	950	98	27,425	74	1,708	25,643	אשדוד		
1.4	9.9	1.6	29,507	-	1,136	457	28,828	407	1,565	26,856	אשקלון		
6.5	5.8	10.6	135,003	4	4,882	15,362	145,487	14,574	3,284	127,629	באר שבע		
0.8	4.6	0.4	17,125	34	411	68	16,816	58	380	16,378	בני ברק		
2.6	7.8	0.3	53,588	-25	1,726	157	51,994	89	2,182	49,723	חדרה		
2.5	6.9	0.8	50,664	1	1,626	415	49,454	314	1,760	47,380	חולון		
4.6	7.6	0.5	94,276	3	3,492	421	91,208	312	3,268	87,628	טבריה		
3.5	5.1	4.3	72,860	7	2,230	3,184	73,821	3,125	1,386	69,310	יפן		
8.4	6.2	0.1	172,737	4	6,875	212	166,078	158	3,295	162,625	כפר סבא		
3.6	3.8	1.2	74,678	-	2,174	854	73,358	1,002	420	71,936	כרמליאל		
4.2	7.3	0.7	86,672	61	2,440	553	84,846	659	3,398	80,789	נהריה		
3.7	17.4	1.1	76,494	7	2,765	822	74,558	532	8,886	65,140	נצרת		
4.4	7.6	1.4	90,244	5	4,297	1,264	87,216	856	2,481	83,879	נתניה		
2.1	9.6	1.2	43,946	-	1,414	528	43,060	650	2,302	40,108	עפולה		
5.5	6.4	1.1	113,567	6	3,895	1,185	110,863	1,171	2,953	106,739	פתח תקוה		
4.5	5.3	7.3	93,832	-	2,786	7,214	98,260	7,592	1,593	89,075	קרית		
1.7	6.5	0.2	35,448	2	1,362	75	34,163	66	805	33,292	ראשון לציון		
3.9	8.6	3.3	81,366	122	2,820	2,643	81,311	2,175	4,198	74,938	רחובות		
2.6	18.0	1.9	53,298	25	1,435	1,016	52,904	1,362	6,390	45,152	רמלה		
4.6	4.7	0.2	95,033	-	2,753	150	92,430	114	1,589	90,727	רמת גן		

לוח 19: מעסיקים בפש"ר לפי סוג הפעילות וסניף, סוף 2015

סניף	סך הכל	פש"ר לא פעיל	פש"ר כונס	פש"ר כונס פעיל	חוב אבוד פש"ר
סך הכל	15,415	14,490	873	43	9
ירושלים	1,080	994	82	3	1
תל אביב	1,591	1,470	110	11	-
חיפה	796	754	40	1	1
אשדוד	355	344	10	1	-
אשקלון	299	271	26	2	-
באר שבע	1,300	1,235	64	-	1
בני ברק	147	138	7	2	-
חדרה	535	530	4	1	-
חולון	429	398	31	-	-
טבריה	586	530	51	3	2
יפו	862	828	32	2	-
כפר סבא	982	945	36	1	-
כרמיאל	230	217	13	-	-
נהריה	593	570	23	-	-
נצרת	954	933	14	7	-
נתניה	578	510	68	-	-
עפולה	488	469	18	1	-
פתח תקוה	827	766	60	1	-
קריות	643	596	42	1	4
ראשון לציון	410	384	26	-	-
רחובות	621	577	43	1	-
רמלה	449	422	27	-	-
רמת גן	660	609	46	5	-

לוח 20: יתרונות החוב לפי סוג פעילות וסניף (אלפי ש"ח), סוף 2015

סניף	סך הכל	פש"ר לא פעיל	פש"ר כונס	פש"ר כונס פעיל	חוב אבוד פש"ר
סך הכל	2,066,052	1,695,456	362,081	7,115	1,400
ירושלים	135,162	94,855	40,277	-1	31
תל אביב	318,432	268,041	49,242	1,149	-
חיפה	113,837	98,100	15,617	98	22
אשדוד	28,285	27,579	461	245	-
אשקלון	29,507	21,319	8,190	-2	-
באר שבע	135,003	125,592	9,389	-	22
בני ברק	17,123	16,341	762	20	-
חדרה	53,588	51,510	2,031	47	-
חולון	50,664	43,915	6,749	-	-
טבריה	94,276	36,762	57,436	4	74
יפו	72,860	67,291	5,521	48	-
כפר סבא	172,737	166,607	6,118	12	-
כרמיאל	74,680	56,406	18,274	-	-
נהריה	86,670	82,067	4,603	-	-
נצרת	76,494	73,563	2,847	84	-
נתניה	90,244	54,458	35,786	-	-
עפולה	43,946	40,446	3,500	-	-
פתח תקוה	113,567	89,593	23,461	513	-
קריות	93,832	61,833	30,366	382	1,251
ראשון לציון	35,448	28,458	6,990	-	-
רחובות	81,366	64,273	17,093	-	-
רמלה	53,298	46,171	7,127	-	-
רמת גן	95,033	80,276	10,241	4,516	-

לוח 21: המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה וסניף (אלפי ש"ח), סוף 2015

סניף	סך הכל	יתרה שלילית	אפס	100-0	250-100	500-250	1000-500	+1000
סך הכל	15,415	1,373	2,700	7,809	1,643	957	580	353
ירושלים	1,080	104	196	536	117	67	37	23
תל אביב	1,591	160	159	796	200	139	79	58
חיפה	796	72	127	409	84	50	33	21
אשדוד	355	31	49	209	34	20	7	5
אשקלון	299	29	58	166	22	9	9	6
באר שבע	1,300	61	288	702	115	64	46	24
בני ברק	147	15	24	76	15	6	6	5
חדרה	535	68	138	235	50	21	12	11
חולון	429	32	72	224	44	34	12	11
טבריה	586	62	136	291	52	19	14	12
יפו	862	59	135	500	88	42	32	6
כפר סבא	982	92	112	483	135	80	51	29
כרמיאל	230	13	52	114	23	14	8	6
נהריה	593	42	106	293	79	33	23	17
נצרת	954	148	225	422	77	44	26	12
נתניה	578	47	108	285	63	39	20	16
עפולה	488	45	112	252	32	28	11	8
פתח תקוה	827	54	147	409	88	64	41	24
קריות	643	58	112	304	81	48	27	13
ראשון לציון	410	34	73	228	44	19	7	5
רחובות	621	40	99	329	77	34	27	15
רמלה	449	54	71	236	34	24	21	9
רמת גן	660	53	101	310	89	59	31	17

לוח 22: יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה וסניף
(אחוזים), סוף 2015

סניף	סך הכל (אלפי ש"ח)	100-0	250-100	500-250	1000-500	+1000
סך הכל	2,068,651	8.3	13.0	16.2	19.5	43.0
ירושלים	499,135	9.3	14.0	17.0	18.7	41.0
תל אביב	727,318	6.2	10.1	15.8	17.7	50.2
חיפה	865,113	8.0	12.1	14.9	21.2	43.8
אשדוד	365,28	15.4	20.9	23.2	17.3	23.2
אשקלון	810,29	12.4	11.5	11.0	21.8	43.3
באר שבע	094,135	10.9	13.7	16.4	23.3	35.7
בני ברק	128,17	11.8	14.8	11.1	22.0	40.3
חדרה	616,53	9.2	15.1	13.3	16.8	45.6
חולון	693,50	9.3	13.3	24.1	15.9	37.4
טבריה	309,94	5.7	9.4	6.5	10.4	68.0
יפו	100,73	15.1	20.0	20.0	31.3	13.6
כפר סבא	946,172	6.5	12.4	16.0	21.1	44.0
כרמיאל	681,74	3.4	5.0	6.6	7.7	77.3
נהריה	684,86	6.6	15.1	13.0	18.7	46.6
נצרת	625,76	10.9	16.4	19.8	23.2	29.7
נתניה	341,90	6.7	11.7	15.0	15.5	51.1
עפולה	010,44	10.5	13.0	23.8	15.7	37.0
פתח תקוה	809,113	8.0	13.2	20.1	24.4	34.3
קריות	855,93	7.1	13.6	18.5	19.7	41.1
ראשון לציון	471,35	14.0	20.7	18.4	15.1	31.8
רחובות	397,81	7.9	15.2	14.1	23.7	39.1
רמלה	531,53	9.6	11.1	15.9	26.8	36.6
רמת גן	095,95	8.0	14.5	21.1	22.6	33.8

לוח 23: יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי מרכיבי החוב וסניף (אחוזים),
סוף 2015

הצמדה	קנס	קרן	סך הכל (אלפי ש"ח)	סניף
15.4	46.7	37.9	2,066,052	סך הכל
12.3	46.5	41.2	135,162	ירושלים
23.5	44.9	31.6	318,432	תל אביב
14.5	48.0	37.2	113,837	חיפה
12.6	48.7	38.7	28,285	אשדוד
12.2	45.5	42.3	29,507	אשקלון
15.5	49.0	35.5	135,003	באר שבע
24.7	46.9	28.4	17,123	בני ברק
13.4	47.1	39.5	53,588	חדרה
13.5	49.4	37.1	50,664	חולון
12.2	47.6	40.2	94,276	טבריה
18.8	47.4	33.8	72,860	יפו
11.5	44.5	44.0	172,737	כפר סבא
13.5	51.7	34.8	74,680	כרמיאל
16.4	47.6	36.0	86,670	נהריה
13.1	48.4	38.5	76,494	נצרת
9.9	45.2	44.9	90,244	נתניה
13.4	46.8	39.8	43,946	עפולה
14.4	47.0	38.6	113,567	פתח תקוה
14.0	46.2	39.8	93,832	קריות
10.5	47.0	42.5	35,448	ראשון לציון
14.0	44.3	41.7	81,366	רחובות
11.2	43.6	45.2	53,298	רמלה
19.0	47.6	33.4	95,033	רמת גן

גבייה מיתרות חוב בדמי ביטוח

על-פי סעיף 354 א(3) לפקודת החברות וסעיף 78 לפקודת פש"ר נקבע, כי מיסים שמשולמים לאוצר המדינה, בהם חובות לביטוח לאומי בעת פירוק תאגיד או פשיטת רגל, יהיו בדין קדימה לכל שאר החובות לפי סדר עדיפות זה, ובתנאי שחובות אלה נישומו והוטלו על החברה/מעסיק עצמאי עד 31 בדצמבר שלפני תאריך הפירוק וסך כל החוב אינו עולה על שנה אחת. שאר החוב מצטרף לחובות הרגילים של המעסיק. בפירוק אגודה שיתופית ייחשב כחוב בדין קדימה כל חוב שמגיע למוסד.

בשנים 2006-2015 (ועד בכלל) הוגשו הוכחות חוב לבתי משפט בנוגע ל-4,937 מעסיקים בפירוק/פש"ר עם יתרות חוב בדמי ביטוח בסך 599.6 מיליון ש"ח (לוחות 24-26). על-פי התקנות לעיל, הוגשו הוכחות חוב בגין יתרות אלה וחושב סך 428.4 מיליון ש"ח שנפסק בבית המשפט (בהם חובות בדין קדימה וחובות רגילים), המהווים 71.4% מסך יתרות החוב. סכום הגבייה מהמפרקים בשנים אלה היה 13.8 מיליון ש"ח, שהם בממוצע כ-3.2% מסך כל החוב בדין קדימה בשנים אלה. ב-2015 לבדה נגבו 1.8 מיליון ש"ח מהמפרקים.

מכלל המעסיקים שטופלו בשנים אלה, ל-4,560 היו יתרות חוב מקוריות בסך 567 מיליון ש"ח. הסכום בדין קדימה היה 394.4 מיליון ש"ח – 69.6% בממוצע מכלל יתרות החוב המקוריות שלהם בשנים אלה, ונגבו 12.9 מיליון ש"ח המהווים 3.3% מכלל החוב בדין קדימה. ב-2015 נגבו 1.8 מיליון ש"ח ממעסיקים אלה. ליתר 413 המעסיקים (8% מכלל המעסיקים בשנים הללו), שיתרת חובם היתה 38.8 מיליון ש"ח, נקבעו חובותיהם כרגילים, מאחר שהם נוצרו בשנה שבה הוצא צו פירוק/פש"ר. סכום הגבייה מהמפרקים בשנים אלה היה 920 אלף ש"ח והם מהווים 7.4% מהחוב הרגיל של מעסיקים אלה. ב-2015 לבדה שולמו 9,000 ש"ח בגין חובות אלה.

**לוח 24 : יתרת החוב בדמי הביטוח של המעסיקים בפירוק לפי שנת עריכת החוב (אלפי ש"ח),
2015-2006**

גבייה בשנת 2015*	גבייה ממפרקים		יתרת חוב שנפסק בבית המשפט		סך הכל יתרות חוב	מספר מעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מהחוב בדין קדימה	סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל			
1,772	3.2	13,833	71.4	428,373	599,552	4,937	סך הכל
8	1.5	1,347	71.9	91,184	126,792	523	2006
38	7.7	4,634	68.6	60,471	88,124	655	2007
310	2.7	1,599	69.9	59,429	84,981	824	2008
68	2.1	859	71.2	41,301	58,031	523	2009
265	3.8	1,937	72.7	51,046	70,205	748	2010
915	3.3	1,399	71.9	41,983	58,363	749	2011
132	5.8	1,913	69.6	32,792	47,088	416	2012
14	0.4	109	74.6	28,359	38,024	334	2013
22	0.2	36	78.0	21,808	27,944	165	2014
-	-	-	76.8	4,829	6,286	36	2015

* לא כולל גבייה של 76 אלף ש"ח בעבור שנים קודמות.

**לוח 25 : יתרת החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בפירוק עם יתרות בדין קדימה
לפי שנת עריכת החוב (אלפי ש"ח), 2015-2006**

גבייה בשנת 2015*	גבייה ממפרקים		חוב בדין קדימה		סך הכל יתרות חוב	מספר מעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מהחוב בדין קדימה	סך הכל במשך השנים	כאחוז מסך הכל	סך הכל			
1,763	3.3	12,913	69.6	394,399	567,035	4,560	סך הכל
8	1.5	1,315	70.7	85,961	121,569	480	2006
38	8.1	4,631	67.4	57,078	84,731	610	2007
307	2.5	1,384	68.5	55,533	81,085	776	2008
68	2.1	815	70.2	39,389	56,119	480	2009
265	3.4	1,661	71.7	48,423	67,582	710	2010
911	3.8	1,395	69.1	36,626	53,006	693	2011
132	5.6	1,569	66.3	28,184	42,480	364	2012
12	0.4	107	72.1	24,937	34,602	290	2013
22	0.2	36	73.4	16,903	23,039	136	2014
-	-	-	48.4	1,365	2,822	21	2015

* לא כולל גבייה של 76 אלף ש"ח בעבור שנים קודמות.

**לוח 26 : יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים שנקבע שהן חוב רגיל,
לפי שנת עריכת החוב (אלפי ש"ח), 2006-2015**

הגבייה בשנת 2015	גבייה ממפרקים		יתרות חוב רגיל	מספר מעסיקים	שנת עריכת החוב
	כאחוז מיתרות החוב הרגיל	סך הכל במשך השנים			
9	2.4	920	38,806	413	סך הכל
-	0.6	32	5,223	43	2006
-	0.1	3	3,393	45	2007
3	5.5	215	3,896	48	2008
-	2.3	44	1,912	43	2009
-	10.5	276	2,623	38	2010
4	0.1	4	5,357	56	2011
-	7.5	344	4,608	52	2012
2	0.1	2	3,422	44	2013
-	-	-	4,906	29	2014
-	-	-	3,464	15	2015

Abstract

Salaried workers in Israel are insured by the "Workers' Rights in Bankruptcy or Corporate Liquidation" branch of the National Insurance Institute. In 2015, this branch received 625 new employers' bankruptcy files, which included claims of both workers and provident funds. This constitutes a decrease of 1.5% compared to the previous year. Over the course of 2015, 10,804 workers' claims were approved, and the total amount of NIS 364.4 million was paid to workers and provident funds.

A distribution of new claims of workers approved over the past five years (2011-2015) according to economic sector shows that 51.7% of these claims were in services, 24.2% in commerce and 13.3% in industry and production.

In 2015 the branch succeeded in collecting about NIS 35 million from liquidators, constituting 14.9% of the priority debt¹ for that year.

The data on the handling of 4,494 files of employers in the process of receivership or bankruptcy in the years 2006-2015 show that the total original debt was NIS 2,346 million, out of which 43.3% was calculated as a priority debt. Over the course of those years, a total of NIS 125.4 million, or 12.3% of the priority debt for that period was collected from the liquidators.

In addition to paying wages and compensation to workers, the National Insurance Institute collects insurance contribution debts from employers in the framework of this branch, by means of its Legal Office. Over the course of 2015, 5,581 new employers began the process of receivership or bankruptcy, about 3,900 of them in debit balance according to the orders of the Insurance and Collection Department. At the end of 2015, there were 15,415 employers in the bankruptcy file.

Over the course of 2015, the cumulative debt in insurance contributions reached NIS 2,041.6 million. In this year, the National Insurance Institute succeeded in reducing this debt by about 2.2%. The remaining debt at the end of the year stood at NIS 2,066 million.

Out of the 15,417 employers in the process of receivership or bankruptcy at the end of 2015, the files of 14,490 (94%) were inactive; that is, all the procedures to collect the debts were exhausted in these cases. The debt balance of these inactive files was NIS 1,695.5 million, or about 82% of the total debt of the employers in the process of receivership or bankruptcy at the time. 353 employers had a debt balance of over a million NIS per employer, constituting 43% of the total debt. Data on the handling of 4,937 cases of employers in receivership/bankruptcy in 2006-2015 shows that the total original debt in insurance contributions was NIS 600 million, out of which 71.4% was priority debt. Over the course of the years, these employers have paid NIS 13.8 million from the total, or 3.2% of the total priority debt. NIS 1.8 million was collected in 2015 alone.

¹ Priority debts are debts that are given priority over other debts, but only for regular creditors and not for those of insured entitled to all their money in a bankruptcy/liquidation process. Under present legislation, there are four types of priority debts (in this order): a) work wages, b) debts incurred from deduction of income tax at source, c) other debts, such as alimony and rent, d) municipal taxes.

NATIONAL INSURANCE INSTITUTE
Research and Planning Administration

Bankruptcy and Corporate Liquidation
Benefit Payments and Debt Collection
2015

by
Avner Sharf

Jerusalem, September 2016